

arkitektur

BYGGNAD INTERIÖR PLAN LANDSKAP

2-2008 MARS

TEMA: HÅLLBART
Utopi och nödvändighet

AVALON och CLARION
Hotellboomens peakar

INBLICKAR:
Vandkunsten
Lund & Valentin

INNEHÅLL/CONTENTS

- 5 Först & främst/In short
- 12 Ledare/Editorial

TEMA: HÅLLBART/SUSTAINABILITY

18

- 14 **Claes Caldenby:** *Bärkraft med attityd/Sustainability articulate.* I dag finns en olycklig polarisering: antingen bärkraft eller arkitektur. Men läget kan ändras. The polarisation between architecture and sustainability can be erased.
- 18 **Fredrik Ekman:** *Aktiva passivhus/Active passive houses.* Centraleuropas sex bästa passivhus. Fredrik Ekman picks out six of the 6 000 passive houses built in Europe: Radhus, Sunny Woods, Schweiz, Beat Kämpfen/Sunny Woods, Beat Kämpfen; Expost Bozen, Italien, Michael Tribus Architecture/Expost Bozen, Michael Tribus Architecture; Äldreboende Steinfeld, Österrike, Dietger Wissounig/Home for the elderly Steinfeld, Dietger Wissounig; Eichgut Winterthur, Schweiz, Baumschlager-Eberle/Eichgut Winterthur, Baumschlager-Eberle; Grundskola Klaus, Österrike, Dietrich-Untertrifaller/Compulsory school Klaus, Dietrich-Untertrifaller; Äldreboende Domat-Ems, Schweiz, Dietrich Schwartz/Home for the elderly Domat-Ems, Dietrich Schwartz.
- 30 **Hans Eek:** *Sanning och myt om passivhus/Myths and truths about passive housing:* Sveriges mest passivhusarkitekt. Nestor Hans Eek on the challenge of climate change.
- 34 **Lena From:** *Städer för framtiden/Cities for tomorrow.* Måste demokratin stå tillbaks för att den hållbara staden ska kunna bli verklighet? On Masdar, Dongtan and democracy.
- 36 **Per G Berg:** *Den hållbara staden är här/The sustainable city is here.* Globala exempel att lära av. Global examples to learn from.
- 42 **Ingrid Sommar:** *På väg mot »masskänslighet»/Towards »massclusiveness».* Hållbarhetsrapport från årets designvecka. Report from this year's Design Week in Stockholm.

42

HOTELLEN DET TALAS OM/HOT HOTELS

- 48 **Wingårdh Arkitektkontor:** Clarion Hotel Sign Stockholm/Clarion Hotel Sign Stockholm. Dramatiskt inslag vid Norra Bantorget. Kommentar på sidan 64. Comment on page 64.
- 58 **Semrén & Måansson Arkitektkontor:** Avalon Hotel Göteborg/Avalon Hotel Gothenburg. Fyra decennier efter branden mitt i stan fick Göteborg ett Kasper Salin-prisnominerat tillskott. Kommentar på sidan 64. Comment on page 64.

PS

- 66 **Kolumn/Column:** Lars Marcus om arkitekturen i kulturen.
- 67 **Böcker/Books:** *Bilder av framtidsstaden, Modernism: Where is post-modernism going?*
- 68 **Debatt/Debate:** Inlägg av Claes Caldenby, Per Bornstein, Ola Nylander och Erik Jarlöw.

2 X INBLICK/CLOSE UPS

48

- 72 **Lund & Valentin:** *Sjöräddningssällskapet, Långedrag/The Swedish Sea Rescue Society, Långedrag.* Fräckt båtskrov ersätter anrikt men nedbrunnet värdshus.
 - 76 **Tegnestuen Vandkunsten:** *Raus Vång, Helsingborg/Terraced Houses Raus Vång, Helsingborg.* Arkitektur med konstens medel.
-
- 80 **Kalendarium/Diary**
 - 82 **Annonsörsindex/Advertiser index**
 - 84 **Nästa nummer/In the next issue**

Äldreboende Steinfeld

Arkitekt: Dietger Wissounig
Adress: 10 Oktoberstrasse 30, Steinfeld, Österrike
Byggherre: Sozialhilfeverband Spittal/Dra
Byggyta: Cirka 3 000 kvm
Färdigställt: 2006

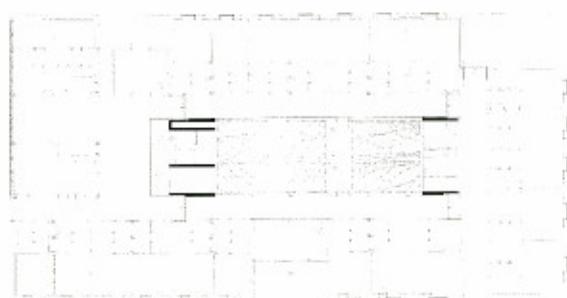
Äldreboendet ligger i utkanten av staden. En sluten volym av prefabricerade träelement inrymmer ett fyrtiotal boenderum och balanserar på en våningshög sockel av betong. Sockeln innehåller rekreationsrum, kök och matsalar som öppnar sig mot söder. Mot norr sluter sig byggnaden mot en stor motorväg. Mötet mellan människor har varit viktigt i designarbetet. Aula, bibliotek och kapell är öppna för allmänheten. Matsalen samnyttjas även av en närliggande skola.

Fönstren går från golv till tak, och det är lätt att ta sig ut till de indragna solskyddade terrasserna. Anläggningen är i stort sett tröskellös, och gränsen mellan ute och inne krittande svår att definiera

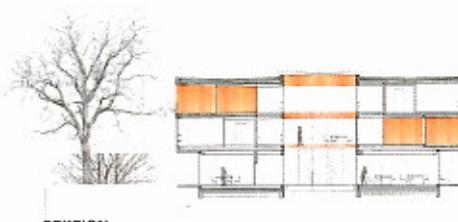
inifrån. I monolitens centrum finns en 30 meter lång atriumgård fylld med grönska. Ett flöde av ljus skapas genom huskroppen som annars är väldigt bred och riskerar att bli mörk.

Den inre gården fungerar även som klimatbuffert för den tätt isolerade byggnaden. Vintertid blir den en smältdegel där frisk luft utifrån möter förvärmad luft, direktåtervunnen från verksamheten. Uppvärmningen späs på ytterligare när solens energi leds ner i rummet. För att inte riskera överhettning finns solskydd på taket som håller temperaturen kring 20 grader. Sommartid reflekteras solen bort av solskydd och gården leder i stället bort överskottsvärme.

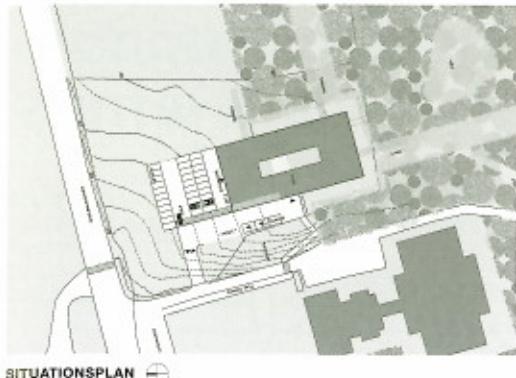
FREDRIK EKMAN

PLAN ÖVERVÄNING

SEKTION

SITUATIONSPLAN

3. Byggnaden från söder, med indraget för terrassen som ger bra skydd mot solen; i det tätta passivhuset är överhettning av byggnaden en större risk än att den blir kall.

Foto ©Paul Ott, Graz

1. Byggnadens inre gård med orangeri och värmebuffert fyllt med grönska.

2. Atriumgårdens öppna samband med matsalen, där karmlösa glas går från golv till tak.

Foto ©Paul Ott, Graz (1, 2)